

มคอ .๓ รายละเอียดของรายวิชา

การศึกษาเฉพาะด้าน

SLM1101 สังคมวิทยาและมนุษวิทยาเบื้องต้น

สาขาวิชาการจัดการสังคมและวัฒนธรรม

คณะมนุษศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พุทธศักราช ๒๕๖๗

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชา การจัดการนวัตกรรมสังคม

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา

SLM 1101 สังคมวิทยาและมนุษยวิทยาเบื้องต้น (Introduction of Sociology and Anthropology)

2. จำนวนหน่วยกิจ

3 หน่วยกิจ 3(3-0-6)

บรรยาย 3 ชั่วโมง - ปฏิบัติ 0 ชั่วโมง - ศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมง

3. หลักสูตรและประเภทรายวิชา

หลักสูตรศิลปศาสตร์บัณฑิต รายวิชาเฉพาะด้าน(วิชาเอก)

4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา และอาจารย์ผู้สอน

อาจารย์ ดร.สุวิทย์ คงสังค์

5. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน

ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีที่ 1

6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)

ไม่มี

8. สถานที่เรียน

ห้อง 35/3552 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด

วันที่จัดทำรายวิชา 1 เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2555
วันที่ปรับปรุงรายละเอียดของวิชาครั้งล่าสุด 1 เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2566

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1 เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ความสำคัญของสังคมวิทยาและมนุษยวิทยาในฐานะที่เป็นแขนงหนึ่งของสังคมศาสตร์ ทั้งในเชิงทฤษฎีและการวิเคราะห์
1.2 เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปสู่การปรับตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสร้างสรรค์สังคมที่มีความสุข

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้นักศึกษามีความรู้พื้นฐานหลักสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา และสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนมาให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันอย่างเท่าทัน

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับนิยาม ขอบเขต ประวัติความเป็นมา และแนวคิดของนักสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา วิธีการศึกษาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา ความสำคัญของสังคมวิทยาและมนุษยวิทยาในฐานะที่เป็นแขนงหนึ่งของสังคมศาสตร์ ทฤษฎีหลักของสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา การจัดระเบียบทางสังคม การจัดช่วงชั้นทางสังคม กลุ่มสังคม สถาบันสังคม วัฒนธรรม การขัดแกร่งทางสังคม กระบวนการทางสังคม พฤติกรรมรวมหมู่ พฤติกรรมเบี่ยงเบน การเสียระเบียบทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม เน้นการศึกษาทั้งในเชิงทฤษฎีและการวิเคราะห์

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติงาน/ การฝึกงาน/ภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง
45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการ ของนักศึกษาเฉพาะราย	ไม่มี	90 ชั่วโมง (3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์)

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

3.1 อาจารย์ผู้สอนจัดตารางเวลา เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าพบ ขอคำปรึกษาและให้คำแนะนำสัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยคณาจารย์จะแจ้งวันและเวลาให้นักศึกษาทราบหรือ

3.2 อาจารย์ผู้สอน ขยายช่องทางการติดต่อสื่อสารโดยมอบหมายนักศึกษาให้ติดต่อผ่าน E-mail Address

หมวดที่ 4 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

- 1) มีความรู้ความเข้าใจในทศนคติที่เกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานและปั้นสตานทางสังคม
- 2) สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและนำความรู้ที่เกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานและนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและประกอบวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์
- 3) ตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินชีวิตและประกอบวิชาชีพตามคุณธรรมพื้นฐานและนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและประกอบวิชาชีพอย่างสร้างสรรค์

1.2 วิธีการสอน

กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กร เพื่อเป็นการปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัย โดยเน้นการเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลาตลอดจนการแต่งกายที่เป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัย นักศึกษาต้องมีความรับผิดชอบโดยในการทำงานกลุ่มนั้นต้องฝึกให้รู้หน้าที่ของการเป็นผู้นำกลุ่มและการเป็นสมาชิกกลุ่ม มีความซื่อสัตย์โดยต้องไม่ทำการทุจริตในการสอบหรือลอกการบ้านผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนทุกคนต้องสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรมในการสอนทุกรายวิชา รวมทั้งการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม เช่น การยกย่องนักศึกษาที่ทำดี ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เสียสละ

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1) ประเมินจากการตรวจเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานตามกำหนดระยะเวลาที่มอบหมายและการร่วมกิจกรรม
- 2) ประเมินจากการมีวินัยและพร้อมเพรียงของนักศึกษาในการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 3) ประเมินการกระทำทุจริตในการสอบ
- 4) ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2. ความรู้

2.1 ความรู้ที่ต้องได้รับ

- 1) มีความรู้ความความเข้าใจและเห็นความสัมพันธ์ของวิชาพื้นฐานทางด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ สาขาวิชา ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และคอมพิวเตอร์

2) สามารถบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมสังคม ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และประกอบวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 วิธีการสอน

ใช้การเรียนการสอนในหลากหลายรูปแบบ โดยเน้นหลักการทางทฤษฎี และประยุกต์ทางปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริงโดยเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกสมัยใหม่ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามลักษณะของรายวิชา ตลอดจนเนื้อหาสาระของรายวิชานั้น ๆ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงโดยการศึกษางานหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงมาเป็นวิทยากรพิเศษเฉพาะเรื่อง ตลอดจนการฝึกปฏิบัติงานในสถานศึกษา

2.3 วิธีการประเมินผล

ประเมินจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปฏิบัติของนักศึกษา ในด้านต่าง ๆ คือ

- 1) การทดสอบย่อย
- 2) การสอบกลางภาคเรียนและการปลายภาคเรียน
- 3) ประเมินจากรายงานที่นักศึกษาจัดทำ
- 4) ประเมินจากโครงการที่นำเสนอ
- 5) ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

- 1) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและกระบวนการคิดแบบต่าง ๆ
- 2) สามารถวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และสามารถปรับตัวและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตได้โดยใช้วิถีทางปัญญา

3.2 วิธีการสอน

- 1) กรณีศึกษาทางการประยุกต์เทคโนโลยี
- 2) การอภิปรายกลุ่ม
- 3) ให้นักศึกษามีโอกาสปฏิบัติจริง

3.3 วิธีการประเมินผล

ประเมินสภาพจริงจากผลงาน และการปฏิบัติของนักศึกษา เช่น ประเมินจากการนำเสนอรายงานในชั้นเรียน การทดสอบโดยใช้แบบทดสอบหรือสัมภาษณ์ เป็นต้น

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- 1) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองและสมาชิกในสังคม และหลักการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นกัลยานมิตร
- 2) สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและมีความรับผิดชอบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) ปฏิบัติต่อผู้เรียนด้วยความเข้าใจและเป็นมิตร
- 4) ตระหนักรถึงคุณค่าของการมีความรับผิดชอบและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นกัลยานมิตร

4.2 วิธีการสอน

โดยการสอนที่มีการกำหนดกิจกรรมให้ทำงานเป็นกลุ่ม แบบมีส่วนร่วม โดยการค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ มีประสบการณ์ โดยมีความคาดหวังในผลการเรียนรู้ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความสามารถในการรับผิดชอบ คือ

- 1) สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- 2) มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
- 3) สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และวัฒนธรรมองค์กร
- 4) มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและกับบุคคลทั่วไป
- 5) มีภาวะความเป็นผู้นำ

4.3 วิธีการประเมิน

ประเมินจากพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาในการนำเสนอรายงานกลุ่มในชั้นเรียน และสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในการร่วมกิจกรรมต่างๆ และความครบถ้วนชัดเจนตรงประเด็นของข้อมูล

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- 1) มีความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูด ภาษาเขียน เทคโนโลยีสารสนเทศ และคณิตศาสตร์ สัตวิพื้นฐาน ในการสื่อสาร การเรียนรู้ และการจัดการการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สามารถเข้าใจภาษาพูด ภาษาเขียน เทคโนโลยีสารสนเทศ และคณิตศาสตร์ สัตวิพื้นฐาน ในการสื่อสาร การเรียนรู้ และการจัดการการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 วิธีการสอน

กิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้วิเคราะห์สถานการณ์จำลอง และสถานการณ์ เสมือนจริง และนำเสนอการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เรียนรู้เทคนิคการประยุกต์เทคโนโลยีสารสนเทศในหลากหลาย สถานการณ์

5.3 วิธีการประเมินผล

- 1) การประเมินจากเทคนิคการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือคณิตศาสตร์และสถิติ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ประเมินจากความสามารถในการอธิบายถึงข้อจำกัด เหตุผลในการเลือกใช้เครื่องมือต่างๆ การอภิปราย กรณีศึกษาต่างๆ ที่มีการนำเสนอต่อชั้นเรียน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

ครั้งที่	หัวข้อการบรรยาย (Topics)	กิจกรรมการเรียนการสอน	อาจารย์ผู้สอน
1	ขอบเขตและเนื้อหาของวิชา หลักสังคมวิทยา มnobหมายงาน แนะนำรายวิชา และแจกเด้าโครงสร้างสอน		อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์
2	การศึกษานุชชย์จากมิติต่างๆ สังคมวิทยาคืออะไร ความหมายและขอบข่ายวิชาสังคมวิทยา	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	“อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์”
3	มนุษย์วิทยาคืออะไร? ความหมายและขอบข่ายวิชามานุษย์วิทยา	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	“อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์”
4	วัฒนธรรมและสังคม แนวคิดของวัฒนธรรม การจัดเกลاثทางสังคม ประเภทของสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	“อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์”
5	มนุษย์วิทยาวัฒนธรรม แนวคิดเรื่องวัฒนธรรม ลักษณะของวัฒนธรรม ประเภทของวัฒนธรรม อุดนิยมทางวัฒนธรรม	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์”
6	โครงสร้างทางสังคมและการแบ่งชั้นชั้นทางสังคม Social Structure & Social Stratification	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์”
7	สอบกลางภาค		
8	การจัดระเบียบสังคมทางมนุษย์วิทยา การจัดระเบียบทางสังคมคืออะไร	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์”
9	เพศสภาพ (สังคมวิทยา) เพศสภาพ (มนุษย์วิทยา)	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์”
10	ครอบครัว (สังคมวิทยา) ครอบครัว, เครือญาติ และการแต่งงาน (มนุษย์วิทยา)	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	“อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์”
11	ศาสนา (สังคมวิทยา) ศาสนาและสังคม ลักษณะขององค์กรศาสนา มนุษย์วิทยาศาสนา	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนไลน์”
12	ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม	บรรยายและอภิปราย	อาจารย์ ดร.

		-อ่านเอกสารที่กำหนดให้	สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนดีมานด์
13	สังคมสงเคราะห์	บรรยายและอภิปราย -อ่านเอกสารที่กำหนดให้	"อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนดีมานด์"
14	นักศึกษานำเสนอรายงาน		อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนดีมานด์
15	นักศึกษานำเสนอรายงาน		อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนดีมานด์
16	สรุป		อาจารย์ ดร. สุวิทย์ คงสังค์ อ่อนดีมานด์
17	สอบปลายภาค		

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

คณาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา. สังคมวิทยาและมนุษยวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2538.

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

เทียนฉาย กีรนันทน์. สังคมศาสตร์วิจัย. กรุงเทพมหานคร: โอดี้ียนสโตร์ , 2537.

บรรพต วีระสัย. สังคมวิทยาและมนุษยวิทยา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2519.

ราชบันติตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2524.

ชาญ โพธิสิตา. ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: อิมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชิชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2550.

สัญญา สัญญาวิวัฒ. ทฤษฎีสังคมวิทยาเนื้อหาและแนวการใช้ประโยชน์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2550.

สุภวงศ์ จันทวนนิช. ทฤษฎีสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2553.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

ยศ สัตสมบัติ. แม่หฤทิษิขายตัว ชุมชนการค้าประเวณในสังคมไทย กรุงเทพมหานคร: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา, 2535.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- 1) นักศึกษาตอบแบบประเมินผลผู้สอน
- 2) ตรวจสอบจากการสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติตนของนักศึกษา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- 1) นักศึกษาสามารถเสนอข้อคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนรายวิชาผ่าน Internet
- 2) มอบ .5 รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา
- 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

3. การปรับปรุงการสอน

- 1) การวิจัยชั้นเรียน อาทิ การสังเคราะห์องค์ความรู้จากใบงานของนักศึกษา
- 2) การประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้ของผู้สอน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- 1) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในภาควิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

- 1) นำผลการประเมินที่ได้จาก ข้อ 1 และ 2 มาพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในภาคการศึกษา ถัดไป
- 2) แก้ไขปรับปรุงผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษาตามข้อเสนอของคณะกรรมการภาควิชา